

ŚWIAT KSIĘGOWYCH

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce istnieje od 1907 roku. Pismo bezpłatne. ISSN 1896-5040 **Nr 3(9)/2008**

**Nowe
regulacje**

**Usługowe prowadzenie
ksiąg rachunkowych**

**Przyszłość
to dyplomowany
księgowy**

**Oddział Okręgowy
w Kielcach**

Najlepsze prace z dziedziny rachunkowości

Kapituła Konkursu na najlepsze prace z dziedziny rachunkowości na posiedzeniu 4 czerwca

2008 roku przyznała nagrody za najlepsze prace doktorskie, magisterskie i dyplomowe.

Uroczystość ich wręczenia odbyła się 7 lipca br. w siedzibie Zarządu Głównego. Na spotkanie przybyli członkowie Kapituły Konkursu oraz laureaci. Zebranych powitał prof. Zbigniew Messner – prezes Zarządu Głównego SKwP,

następnie kilka słów wygłosiła prof. Maria Gmytrasiewicz – przewodnicząca Kapituły Konkursu i wystąpił prof. Zbigniew Luty – przewodniczący Rady Naukowej SKwP.

Wśród ogólnych braw i blasku fleszy nagrody odbierali laureaci. Za swoje prace zostali uhonorowani nagrodami:

im. prof. dr hab. Stanisława Skrzywana za prace doktorskie:

- I stopnia – dr Stanisław Hońko z Uniwersytetu Szczecińskiego
- II stopnia – dr Edyta Jezierska ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
- III stopnia:
 - dr Marek Masztalerz z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu
 - dr Piotr Gut z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu
 - dr Marcin Pielaszek z SGH w Warszawie
 - dr Marek Ossowski z Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie
 - dr Jan Michalak z Uniwersytetu Łódzkiego

za prace magisterskie:

- I stopnia im. Jerzego Sablika – mgr Anna Szubierajska z Uniwersytetu Warszawskiego (wywiad z laureatką na str. 14)
- I stopnia – mgr Anna Jadwiga Piwońska z SGH w Warszawie
- II stopnia – mgr Marta Gęca z SGH w Warszawie

- III stopnia:
 - mgr Aleksandra Szymańska z Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie
 - mgr Małgorzata Liwińska z Uniwersytetu Łódzkiego
 - mgr Andrzej Rzczycki z Uniwersytetu Szczecińskiego

za pracę dyplomową:

- I stopnia – Barbara Danuta Pindel z Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach.
- Po oficjalnych uroczystościach sukces laureatów został uczczony lampką szampana, był czas na gratulacje, wywiady i prywatne rozmowy.

Elżbieta Czerska

W NUMERZE

wydarzenia

Łódź pełna rachunkowości

4

rachunkowość

Nowe regulacje

5

księgowość

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych

9

certyfikacja zawodu

Przyszłość to dyplomowany księgowy

11

wokół nas

W telegraficznym skrócie

12

prezentacje

Oddział Okręgowy SKwP w Kielcach

13

forum młodych księgowych

Nie widzę siebie w innym zawodzie

14

zmiany w prawie

15

Szanowni Państwo!

Rozpoczynamy nowy rok szkolny i akademicki, a zatem kwestie kształcenia zaczynają dominować wśród tematów poruszanych na łamach „Świata Księgowych”. Zawód księgowego wymaga wysokich kwalifikacji i umiejętności, a także ciągłego dokształcania, ponieważ jakość prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz rzetelność sporządzanych na ich podstawie sprawozdań finansowych gwarantuje bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Wpływa również na markę i wiarygodność przedsiębiorców na rynku wobec wszystkich jednostek i urzędów, z którymi ma do czynienia. Sprostać temu zadaniu mogą jedynie dobrze wykształceni specjaliści, którzy posiadają wiedzę teoretyczną uzupełniają praktyką. Na księgowych spoczywają liczne obowiązki i obejmują nie tylko prowadzenie na wysokim poziomie merytorycznym ksiąg rachunkowych, odpowiedzialność za rzetelność sporządzanych sprawozdań finansowych, ale także prognozowanie przyszłości firmy i sugerowanie kierunków jej rozwoju.

Dlatego prowadzenia księgowości i innych związanych z tym obowiązków nie wolno powierzać osobom o niewystarczających kwalifikacjach, gdyż rodzi to duże zagrożenia dla przedsiębiorstwa i jego kontrahentów, a co za tym idzie narusza bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Stąd coraz częściej pojawiający się postulat certyfikowania tego zawodu, tak jak jest to w innych krajach UE. Stowarzyszenie podjęło się wdrożenia tej idei i prace nad wprowadzeniem certyfikacji są już na bardzo zaawansowanym poziomie.

Księgowy wykonuje zawód zaufania społecznego, musi więc legitymować się nieposzlakowaną opinią i etyką zawodową. Dlatego Stowarzyszenie opracowało „Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości” i propaguje go wśród osób zajmujących się rachunkowością. Jego sygnatariuszami jest już wiele firm, a także osób prywatnych. Rozpowszechnienie zasad zawartych w kodeksie to w najbliższych latach jedno z najważniejszych zadań naszej organizacji. Zachęcam Państwa do dzielenia się z Czytelnikami swoimi opiniami i przemyśleniami dotyczącymi poruszanych na łamach „Świata Księgowych” tematów.

Prof. dr hab. Zbigniew Messner
prezes Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Księgowych w Polsce

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Zarząd Główny
ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa

tel.: 022 622 77 39, 022 622 77 40,
faks: 022 622 77 81, NIP: 526-030-79-56
e-mail: sekretariat@skwp.pl

Redakcja: ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa,
tel. 022 629 00 66, faks 022 625 33 30
e-mail: sekretariat@cosz.org.pl

Prezydium Zarządu Głównego:

Prezes: **Zbigniew Messner**

Wiceprezisi: **Franciszek Wala,**
Bronisław Micherda

Sekretarz generalny: **Stefan Czerwiński**
Skarbnik: **Edward Kosakowski**

Rada programowa: **Grażyna Boryń,**
Stefan Czerwiński, Zdzisław Fedak, Ryszard Gorycki,
Bronisław Micherda (przewodniczący), Janusz Turakiewicz
Redaktor naczelna: Jolanta Roszczyk
Sekretarz redakcji: Małgorzata Szczepańska
Projekt graficzny i łamanie: Studio Diament
Druk: PZGraf Koszalin

© by SKwP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów ze „Świata Księgowych” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam.

Łódź pełna rachunkowości

Dla osób związanych z rachunkowością tegoroczna jesień naukowa rozpocznie się w Łodzi. Zapoczątkuje ją 24 września br. konferencja jubileuszowa „60 lat Łódzkiej Katedry Rachunkowości. Twórcy i ich dzieła”.

Konferencja ma zaprezentować dorobek naukowy, dydaktyczny i społeczny w okresie 60 lat działalności Katedry Rachunkowości. Stanowi główny element obchodów jubileuszu działalności łódzkiego ośrodka naukowego rachunkowości. Przedstawione na niej będą osiągnięcia ludzi pracujących w katedrze, zarówno na polu naukowym, dydaktycznym, jak i społecznym.

Podczas konferencji prezentowana będzie szczególnie sylwetka prof. dr hab. dr h.c. Alicji Jarugi (fot.), długoletniego kierownika Katedry Rachunkowości, obchodzącej w tym roku swój jubileusz. Prezentacja pracy łódzkiego ośrodka akademickiego ma mieć formę odczytów, referatów, jak również wypowiedzi wcześniejszych i obecnych pracowników oraz absolwentów katedry, bliskich współpracowników i zaprzyjaźnionych gości, także zagra-

nicznych, współpracujących z Katedrą Rachunkowości z ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy, praktyków oraz przedstawicieli organizacji rządowych i pozarządowych. Zaplanowane są także wystąpienia władz uczelni, wydziału oraz władz lokalnych. Przewidziano udział około 20 prelegentów, którzy wygłoszą referaty, lub wezmą udział w panelach dyskusyjnych i wystąpieniach inscenizowanych na żywo. Podczas konferencji ma zostać odsłonięta tablica upamiętniająca twórcę Łódzkiego Ośrodka Akademickiego Rachunkowości i jego dzieł – prof. Edwarda Wojciechowskiego.

Wydarzenie organizuje Katedra Rachunkowości, Wydział Zarządzania i Ośrodek Międzynarodowych Studiów Rachunkowości Uniwersytetu Łódzkiego pod kierownictwem prof. dr hab. Ireny Sobańskiej, a sekretarzem jest dr Radosław Ignatowski.

Następnego dnia (25 września 2008 r.) rozpocznie się doroczny Zjazd Katedr Rachunkowości pod hasłem „Rachunkowość XXI wieku – system czy proces?”, organizowany również przez Katedrę Rachunkowości, Wydział Zarządzania i Ośrodek Międzynarodowych Studiów Rachunkowości Uniwersytetu Łódzkiego pod kierownictwem prof. dr hab. Ireny Sobańskiej (sekretarzem jest prof.

dr hab. Ewa Walińska). Głównym tematem będzie przedstawienie i ocena wpływu nowoczesnych metod zarządzania na stosowane rozwiązania w systemach informacyjnych rachunkowości finansowej i zarządczej w przedsiębiorstwach w Polsce, z odniesieniem do innych krajów Unii Europejskiej.

Proces globalizacji ma olbrzymi wpływ

na krajowe i międzynarodowe regulacje rachunkowości oraz auditingu, jak również na zmiany w systemach rachunkowości jednostek gospodarczych. Problematyka ta stanowi obecnie przedmiot dużego zainteresowania

Pierwszą sesję plenarną „Rachunkowość – system czy proces?” poprowadzi prof. Irena Sobańska, a udział w niej wezmą: prof. Alicja Jaruga, prof. Zbigniew Messner, prof. Zbigniew Luty, prof. Aldona Kamela-Sowińska, Joanna Dadacz – dyrektor Departamentu Rachunkowości w Ministerstwie Finansów, Anna Sirocka (Ernst & Young), dr Radosław Ignatowski.

Następnie uczestnicy będą mieli do wyboru następujące sesje równoległe: sesja 1A „Rachunkowość finansowa”, sesja 1B „Rachunkowość zarządcza”, sesja 2A „Wybrane zagadnienia MSSF”, sesja 2B „Wyzwania rachunkowości XXI wieku”, sesja 3 „Młodzi naukowcy”. Drugi dzień zjazdu otworzy panel dyskusyjny „Rachunkowość zarządcza a controlling” pod przewodnictwem prof. Ireny Sobańskiej, w której udział wezmą: prof. Marcell Schweitzer, prof. Gertruda Świdarska, prof. Jerzy Gierusz, prof. Andrzej Kardasz i prof. Edward Nowak. Następnie odbędzie się sesja plenarna „Kierunki badań naukowych w rachunkowości”.

Obrady zjazdu 26 września br. zakończy sesja 3 – edukacyjna, którą poprowadzi prof. Zbigniew Luty. Udział w niej wezmą: prof. Anna Karmańska, prof. Ewa Walińska, prof. Irena Sobańska, dr Stanisław Hońko, zespół roboczy ds. certyfikacji zawodu Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oraz członkowie Rady Naukowej SKwP – Komisji Edukacji.

opracowano na podstawie materiałów informacyjnych Katedry Rachunkowości, Wydziału Zarządzania i Ośrodka Międzynarodowych Studiów Rachunkowości Uniwersytetu Łódzkiego

Nowe regulacje

Ustawa z 18 marca 2008 r. zmieniająca ustawę o rachunkowości (DzU nr 63, poz. 393) zawiera nowelizacje obowiązujących przepisów w kilku obszarach.

Nastąpiła transpozycja do polskich przepisów postanowień dyrektywy 2006/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 14 czerwca 2006 r., zmieniającej dyrektywy Rady 78/660/EWG w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, 83/349/EWG w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, 86/635/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych oraz 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń.

Wprowadzenie do naszego ustawodawstwa określonych dyrektywą wymogów dotyczy zarówno jednostkowych, jak i skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Powoduje zatem konieczność nowelizacji nie tylko ustawy o rachunkowości, ale również uwzględnienia ich w wydawanych na jej podstawie nowych rozporządzeniach ministra finansów, w tym: w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki i zakłady ubezpieczeń skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych, a także adresowanych m.in. do domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w których prowadzona jest działalność maklerska, oraz zakładów ubezpieczeń.

Dyrektywa rozszerza, w odniesieniu do spółek nią objętych, zakres wymogów w określonych obszarach.

Po pierwsze – nakłada obowiązek wykazania w sprawozdaniu finansowym jednostki charakteru i celu gospodarczego zawartych przez nią umów nieuwzględnionych w bilansie (tj. transakcji pozabilansowych), w zakre-

sie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy.

Po drugie – wprowadza obowiązek wykazania w sprawozdaniu finansowym transakcji, zawartych z podmiotami (stronami) powiązanymi, wraz z ich kwotami, a także informacji określających charakter tych powiązań w przypadku, gdy nie zostały one przeprowadzone na warunkach rynkowych.

Po trzecie – zobowiązuje jednostki do podania w sprawozdaniu finansowym wynagrodzenia biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej za świadczone w roku obrotowym usługi w zakresie obowiązkowego badania rocznego sprawozdania finansowego, inne usługi doradztwa podatkowego oraz pozostałe usługi.

Mając na uwadze wymienione wymagania, określone dyrektywą, w nowelizacji ustawy rozszerzono zakres informacji ujawnianych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

Po czwarte – wprowadzono obowiązek ujawniania stosowanych przez jednostki zasad ładu korporacyjnego. Stąd w zmianie ustawy o rachunkowości uzupełnia się sprawozdanie z działalności jednostek, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego, o informacje na temat stosowania zasad ładu korporacyjnego.

Po piąte – wprowadzono solidarny obowiązek oraz odpowiedzialność organów spółki za sporządzenie i publikację sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności. Należy jeszcze dodać, iż w wyniku wprowadzenia do prawodawstwa polskiego nie tyle postanowień omawianej dyrektywy, co nowych form prawnych podmiotów gospodarczych takich, jak spółka europejska, czy spółdzielnia europejska, przepisy ustawy o rachunkowości, w których jest mowa o organach

zarządzających i nadzorujących, uzupełniono o organ administrujący, który może zostać ustanowiony w wymienionych spółkach.

Przepisy znowelizowanej ustawy o rachunkowości w zakresie transpozycji dyrektywy weszły w życie 2 maja br. i mają zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2008 r.

Dostosowano również przepisy ustawy do aktualnych realiów gospodarczych oraz innych ustaw, m.in. udoskonalono i ułatwiono ich stosowanie przez podmioty gospodarcze, w tym mniejsze jednostki.

Wprowadzono nowe pojęcie inwestycji poprzez uściślenie kryterium zaliczania aktywów do inwestycji, co oznacza, że o zakwalifikowaniu nieruchomości do inwestycji będzie decydować aktualny sposób jej wykorzystywania, a nie cel jej nabycia. Konsekwentnie pozostałe koszty i przychody operacyjne, związane z utrzymaniem i zbyciem nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych zaliczonych do inwestycji, rozszerzono także o koszty i przychody powstałe w wyniku aktualizacji wartości tych inwestycji, jak również ich przekwalifikowania odpowiednio do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli do wyceny tych inwestycji przyjęto cenę rynkową bądź inaczej określoną wartość godziwą.

Nowe regulacje

Zmiana ta pozwala na określenie sposobu odniesienia zmian wartości inwestycji na skutek ich aktualizacji, jak również przekwalifikowania w przypadku, gdy nie przyjęto do wyceny tych inwestycji zasad stosowanych dla środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Wprowadzono zmianę – w regulacjach dotyczących leasingu – polegającą na zastąpieniu dotychczasowej „innej umowy o podobnym charakterze” umową leasingu, zgodnie z jej uregulowaniem w kodeksie cywilnym. Doprecyzowano także, że w przypadku umowy, której przedmiot (środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne) podlega zaliczeniu do aktywów korzystającego, należność z tytułu tej umowy (tj. od korzystającego) stanowi dla finansującego aktywa finansowe (inne), bowiem korzyściami ekonomicznymi dla finansującego są wpływy środków pieniężnych na warunkach określonych w umowie.

W przepisach, regulujących zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz ich otwierania i zamykania, umożliwiono prowadzenie ksiąg jednostki posiadającej oddział (zakład) w siedzibie tego oddziału (zakładu). Ponadto wskazano, iż księgi rachunkowe mogą być prowadzone poza siedzibą jednostki albo oddziału również w przypadku powierzenia ich prowadzenia podmiotowi wykonującemu działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Następnie przepisy, regulujące obowiązek otwarcia i zamknięcia ksiąg rachunkowych, rozszerzono o przepis zwalniający z obowiązku zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku umorzenia postępowania upadłościowego, które nie oznacza zakończenia działalności jednostki, a także o zdarzenia, w przypadku których jednostki mogą odstąpić od obowiązku otwierania/zamykania ksiąg rachunkowych. Do-

tyczy to sytuacji jednostki postawionej w stan upadłości z możliwością zawarcia układu, bowiem również wszczęcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu nie stanowi przeszkody do uznania, że działalność jednostki będzie kontynuowana, a także sytuacji, w której spółka kapitałowa przekształca się w inną spółkę kapitałową. Przekształcenie bowiem (zmiana formy prawnej) spółki kapitałowej (np. spółki z o. o.) w inną spółkę kapitałową (np. w spółkę akcyjną) nie powoduje zerwania ciągłości prawnej. Wprowadzono również nowy przepis zezwalający na odstąpienie od obowiązku zamykania ksiąg rachunkowych w jednostce dzielonej, jeżeli podział jej następuje przez wydzielenie.

W przepisach dotyczących zasad wyceny wprowadzono definicję skorygowanej ceny nabycia, aby rozszerzyć możliwość zastosowania metody wyceny według wartości rynkowej lub inaczej określonej wartości godziwej.

Uregulowano zasady, dotyczące przejścia ze stosowania MSR na przepisy ustawy, w obszarze sporządzania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z MSR. W przypadku jednostkowego sprawozdania finansowego decyzję w tej sprawie podejmuje organ zatwierdzający jednostki, a w przypadku skonsolidowanego sprawozdania finansowego – organ zatwierdzający jednostki dominującej. Jednocześnie wprowadzono nowy przepis, zgodnie z którym w przypadku zmian zasad (polityki) rachunkowości, spowodowanych zaprzestaniem stosowania MSR przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, przez jednostki mogące sporządzać sprawozdania finansowe oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, skutki finansowe przejścia na zasady (politykę) rachunkowości określone w ustawie odnosi się na kapitał (fundusz) własny i wykazuje jako zysk

(stratę) z lat ubiegłych, a jeżeli skutki przeszacowania aktywów, dokonanego zgodnie z MSR, rozliczono z kapitałem (funduszem) z aktualizacji wyceny – jako zmianę stanu tego kapitału (funduszu). Jednocześnie w przypadku zmiany dotychczas stosowanych rozwiązań wymagane jest w sprawozdaniu finansowym jednostki za rok obrotowy, w którym zmiany te nastąpiły, podanie przyczyny tych zmian, określenie liczbowe ich wpływu na wynik finansowy oraz zapewnienie porównywalności danych sprawozdania finansowego dotyczących roku poprzedzającego rok obrotowy, w którym dokonano zmian.

Ponadto wprowadzono obowiązek badania rocznych sprawozdań finansowych jednostek, które na mocy decyzji organu zatwierdzającego sporządzają te sprawozdania zgodnie z MSR.

W zakresie sprawozdawczości wprowadzono przepis, określający obowiązek kierownika jednostki, sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, ogłoszenia informacji, odpowiadającej zakresowi części informacji dodatkowej określonej w ustawie, jako wprowadzenia do sprawozdania finansowego dla jednostek stosujących krajowe zasady rachunkowości. MSR nie wyodrębniają w informacji dodatkowej takiej części, jak wprowadzenie.

W art. 30 ustawy dostosowano zasady przeliczania operacji wyrażonych w walutach obcych (w tym przychodów i kosztów) i w konsekwencji ustalania różnic kursowych dla ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych do zasad określonych w przepisach ustaw: z 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych; z 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Zmiana ta nie będzie naruszała – zgodnie z zasadą istotności – rzetelności i prawidłowości danych księgowych.

Doprecyzowano, że rezerwy na przyszłe świadczenia pracowni-
cze, oszacowane w sposób wiarygodny,
kwalifikuje się do biernych rozliczeń
międzyokresowych kosztów, a także
wprowadzono nowy zapis stanowiący,
iż bierne rozliczenia międzyokresowe
kosztów z tytułu przyszłych świadczeń,
w tym z tytułu napraw gwarancyjnych
i rękojmi za sprzedane produkty dłu-
gotrwalego użytku, prezentowane są
w bilansie w pozycji rezerw na zobo-
wiązania.

Wprowadzono także zasadę, że
roczne sprawozdanie finansowe
oddziału przedsiębiorcy zagraniczne-
go uważać się będzie za zatwierdzone,
jeżeli zostanie zatwierdzone sprawoz-
danie finansowe przedsiębiorcy zagra-
nicznego, obejmujące dane sprawozda-
nia finansowego tego oddziału.

Zostały uwzględnione postano-
wienia art. 194, 195 oraz 347, 349
ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks
spółek handlowych, upoważniające zar-
ząd do wypłaty wspólnikom bądź ak-
cjonariuszom zaliczki na poczet prze-
widywanej dywidendy. Regulacja ta
sankcjonuje wykazywanie w księgach
rachunkowych i bilansie zaliczek na
poczet przewidywanej dywidendy, jako
odpisu z zysku dokonywanego w ciągu
roku obrotowego, a tym samym pozwo-
li na uznanie tego odpisu za śródroczny
podział wyniku finansowego netto jed-
nostki.

Zrezygnowano z określenia „błąd
podstawowy” dla błędu powsta-
łego w latach ubiegłych. Stosowanie
określenia „błąd podstawowy” nie ma
aktualnie uzasadnienia wobec zmiany
MSR 8 „Zasady (polityka) rachunko-
wości, zmiany wartości szacunkowych
i korygowanie błędów”, polegającej na
wylimitowaniu koncepcji błędu pod-
stawowego, a w konsekwencji rozróż-
nienia między błędem podstawowym,
a innymi istotnymi błędami.

Wprowadzono także obowiązek zło-
żenia sprawozdania finansowego
wraz ze stosownymi dokumentami w re-
jestrze sądowym w sytuacji, gdy sprawoz-
danie to nie zostało zatwierdzone w ter-
minie i złożone bez jego zatwierdzenia.

Umożliwiono przechowywanie zbioru
dokumentacji księgowej nie
tylko w siedzibie jednostki lub oddziału
(zakładu), ale także w innej jednostce
świadczącej usługi przechowywania do-
kumentów, pod warunkiem powiado-
mienia o tym fakcie właściwego urzędu
skarbowego, a także zapewnienia do-
stępności tych zbiorów upoważnionym
organom kontroli zewnętrznej.

Dokonano zmian przepisów doty-
czących obowiązku inwentary-
zacji składników aktywów i pasywów
jednostek wprowadzających, m.in.
możliwość odstąpienia od przepro-
wadzenia inwentaryzacji w przypadku
postawienia jednostki w stan upadło-
ści z możliwością zawarcia układu,
jeżeli jednostka nie zamyka
ksiąg rachunkowych.

Wprowadzono również
regulacje mające uła-
twić stosowanie przepisów
ustawy przez mniejsze jed-
nostki. Zwolniono przedsię-
biorstwa niepodlegające obo-
wiązkowi badania i ogłaszania
sprawozdań finansowych
z obowiązku wyceny produk-
tów według pomiaru normal-
nego poziomu wykorzystania
zdolności produkcyjnych oraz
uproszczono sposób rozlicze-
nia odpisów aktualizujących
wartość rzeczowych składni-
ków aktywów obrotowych.

Wobszarze dotyczącym łączenia
się spółek wyłączono możliwość
stosowania metody łączenia udziałów
w przypadku spółek, które nie znajdują
się pod wspólną kontrolą oraz w przy-
padku metody łączenia udziałów spółek,
znajdujących się pod wspólną kontrolą,
zastąpiono warunek posiadania 100%
udziałów w łączących się spółkach za-
leżnych oraz posiadania 100 % udziałów
przez spółkę dominującą łączącą się ze
spółką zależną na kryterium sprawowa-
nia kontroli w obu tych przypadkach.

Dokonano zmian regulacji zasad spo-
rządzenia skonsolidowanych spra-
wozdań finansowych grupy kapitałowej,
w tym wynikających z projektu rozpo-
rządzenia ministra finansów w sprawie
szczegółowych zasad sporządzania przez
jednostki inne niż banki i zakłady ubez-
pieczeń skonsolidowanych sprawozdań
finansowych grup kapitałowych. Wpro-
wadzono zmiany z zakresu konsolidacji,
mające charakter porządkujący i uszcze-
gółowiający obecne przepisy, np. poprzez
wprowadzenie jednolitego stosowania
terminu „sprawozdanie finansowe grupy
kapitałowej” w miejsce stosowanego do-
tychczas zamiennie pojęcia „sprawozda-
nie finansowe jednostek powiązanych”,
czy też wprowadzenie definicji „wspólni-
ka jednostki współzależnej”, itd. Przenie-
siono niektóre definicje z rozporządzenia
do ustawy („jednostka dominująca wyż-
szego szczebla”, „jednostka dominująca
niższego szczebla”).

Został zlikwidowany podział jedno-
stek współzależnych na będące i niebę-
dące spółkami handlowymi, jak rów-
nież wyłączono z grupy kapitałowej
„jednostkę współzależną niebędącą
spółką handlową”; zgodnie ze znoweli-
zowanymi przepisami grupa kapitałowa
to jednostka dominująca i jej jednostki
zależne. Zmieniono również metody
obejmowania skonsolidowanym spra-
wozdaniem finansowym danych jed-
nostek współzależnych, wobec których
można stosować metodę proporcjonal-
ną lub metodę praw własności.

Wylimitowano jedną z dwóch od-
mian metody praw własności; obo-
wiązywać będzie metoda polegająca
na wykazywaniu w skonsolidowanym

Fot. www.bigfoto.com

bilansie udziału w aktywach netto jednostki stowarzyszonej łącznie z wartością firmy lub ujemną wartością firmy.

Wskazano także, poprzez usunięcie art. 57 ust. 7 ustawy, iż znaczący inwestor posiadający wyłącznie jednostki współzależne, czy stowarzyszone, a nie posiadający jednostek zależnych może nie sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Doprecyzowano w rozporządzeniu, iż za określenie polityki rachunkowości grupy kapitałowej oraz przekształcanie jednostkowych sprawozdań finansowych odpowiedzialna jest jednostka dominująca.

Został uszczegółowiony zakres informacji wykazywanych w poszczególnych częściach skonsolidowanego sprawozdania finansowego (np. poprzez usunięcie w bilansie pozycji dotyczącej odpisów wartości firmy jednostek stowarzyszonych w związku z eliminacją w ustawie jednej z odmian metody praw własności, wprowadzenie w zestawieniu zmian w kapitale własnym pozycji dotyczącej zmian przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, itd.).

Wprowadzono również w informacji dodatkowej sprawozdania skonsolidowanego obowiązek podania danych, wynikających z transpozycji dyrektywy.

Zmiany ustawy o rachunkowości w obszarze dostosowania niektórych jej przepisów do aktualnych realiów gospodarczych, innych ustaw oraz udoskonalenia i ułatwienia ich stosowania przez mniejsze jednostki wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. i będą miały zastosowanie do sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2009 r.

Zmiany przepisów dotyczących usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały omówione w oddzielnym artykule.

*Autorka jest dyrektorem
Departamentu Rachunkowości
w Ministerstwie Finansów.*

Propagowanie zasad etycznych

W otaczającej nas rzeczywistości, charakteryzującej się ostrą konkurencją, od lat daje się zaobserwować kryzys moralny.

Coraz częściej mamy do czynienia z dylematami etycznymi i sytuacjami, w których pracownicy muszą decydować, jak postąpić. Dlatego między innymi opracowywane są kodeksy etyczne, które mają im służyć za przewodniki właściwego zachowania.

Programy etyczne przyczyniają się do transparentności działań zarówno pracodawców, jak i pracowników. Prawo reguluje obszary ludzkiej aktywności możliwe do przewidzenia i nadające się do prawnego unormowania. Natomiast moralność tworzy podstawy życia i postępowania człowieka. Przestrzeganie prawa stanowi pierwszy standard etyczny, ale nie jedyny. Prawo normatywne nie reguluje szczegółowych zachowań, dlatego tak ważne jest prawo zwyczajowe. Zalicza się do niego kodeksy postępowania etycznego, które konkretyzują i uszczegółwiają normy ogólne, funkcjonujące w danym społeczeństwie.

Precyzują je w różnych obszarach aktywności człowieka, uwzględniając specyfikę danego zawodu. Tworzenie kodeksów etycznych wynika z silnej społecznie potrzeby dążenia do zawodowego profesjonalizmu. Etyczne działanie ułatwia wykonywanie zawodu i wpływa na jego prestiż. Pomaga w rozwiązywaniu konfliktów oraz ułatwia podejmowanie decyzji.

Komisja Profesjonalizmu Zawodu Księgowego Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce opracowała *Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości*, skierowany do szerokiego grona osób zajmujących się rachunkowością.

Kodeks służy propagowaniu zasad etycznego wykonywania zawodu związanego z rachunkowością oraz popularyzacji dobrych praktyk księgowych w świecie biznesu. Podkreśla niezależność zawodową osób zajmujących się rachunkowością. Wskazuje na wagę kompetencji w zawodzie, wysoką jakość pracy, zachowanie tajemnicy zawodowej, odpowiedzialność za informacje finansowe oraz na ograniczenia w wykonywaniu zawodu.

Nową inicjatywą Komisji Profesjonalizmu Zawodu Księgowego jest stworzenie Banku Dylematów Etycznych wspomagającego popularyzowanie zasad etyki w środowisku osób zajmujących się rachunkowością, w tym także studentów uczelni ekonomicznych. Komisja wyraża przekonanie, że dzięki stworzonemu bankowi, obejmującemu różne analizy przypadków, rozbudzi i upowszechni świadomość etyczną wśród osób związanych z rachunkowością. Poznanie zjawisk i kontrowersyjnych sytuacji gospodarczych, zawartych w przedstawionych dylematach, pozwoli na ich samodzielne osądy. Analiza pokazanych przypadków to dobry sposób na kształtowanie umiejętności selekcji zagrożeń etycznych.

Zwracamy się zatem do wszystkich osób, którym bliski jest problem etyki w rachunkowości i które chciałyby o sobiście przyczynić się do popularyzowania tej idei zarówno w nauczaniu akademickim, jak i w kształceniu zawodowym, z apelem o opracowanie dylematów etycznych.

W imieniu Komisji Profesjonalizmu Zawodu Księgowego RN SKwP

dr hab. Anna Karmańska, prof. SGH

Szczegółowe informacje dotyczące przesyłania analiz przypadku znajdują się na stronie www.skwp.pl
Zapraszamy!

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych

Kolejny poważny obszar zmian, wprowadzanych nowelizacją ustawy o rachunkowości z 18 marca 2008 r. (DzU nr 63, poz. 393) w nowym rozdziale 8a, obejmuje materię z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Część tych uregulowań było zawartych w rozporządzeniu ministra finansów z 18 lipca 2002 r. w sprawie uprawnień do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, ale w stosunku do przepisów rozporządzenia wprowadzono kilka istotnych zmian.

Ujednolicono krąg podmiotów, które mogą prowadzić działalność w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i uwzględniono w ustawie prawo do wykonywania niektórych czynności doradztwa podatkowego. Ograniczono natomiast możliwość uzyskania certyfikatu księgowego bez egzaminu do 30 czerwca 2010 r.

Potrzeba umieszczenia przepisów z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych w ustawie wynikała przede wszystkim z potrzeb konstytucyjnych. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej (a taki charakter mają te przepisy) jest bowiem dopuszczalne tylko w drodze ustawy

– na mocy art. 22 Konstytucji RP. Modyfikacje te mają zapewnić niezbędny profesjonalizm w usługowym prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

Definicja

W art. 76a wprowadzono definicję usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sprecyzowano warunki uprawniające do prowadzenia działalności w tym zakresie. Dotychczas nie istniała bowiem legalna definicja usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Stan taki powodował wiele trudności interpretacyjnych, które teraz zostaną wyeliminowane. Wprowadzono również przepisy materialne zezwalające przedsiębiorcom usługowo prowadzącym księgi rachunkowe na wykonywanie niektórych czynności doradztwa podatkowego. Określono również przypadki utraty prawa do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych w przypadku skazania za określone przestępstwa.

Wymogi niezbędne do wydania certyfikatu księgowego, potwierdzającego kwalifikacje do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zostały określone w art. 76b. Zakres tych unormowań jest odmienny od regulacji zawartych w rozporządzeniu ministra finansów z 18 lipca 2002 r. Przede wszystkim wprowadzono konieczność zdawania egzaminu przez wszystkie osoby ubiegające się o przyznanie certyfikatu księgowego, co powinno zapewnić ich wysoki profesjonalizm. Będzie również większą gwarancją dla uczestników obrotu gospodarczego.

Nie wprowadzono natomiast zasadniczych zmian w definicji wymogu praktyki w księgowości, stanowiącej jeden z warunków przyznania certy-

fikatu księgowego – wprowadzono jedynie ograniczenie, iż stosunek pracy musi obejmować co najmniej ½ etatu, natomiast umowa cywilnoprawna powinna być zawarta wyłącznie z przedsiębiorcą prowadzącym działalność usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Sprecyzowano także kwestię wydawania duplikatów certyfikatów księgowych.

Egzamin

Art. 76c określa zakres i formę przeprowadzania egzaminu. Natomiast w art. 76d ustalono zasady kwalifikacji oraz odpłatności za egzaminu oraz przesądzono, że wpływy z niego mają stanowić dochód budżetu państwa. Określono również ogólne warunki zwrotu opłaty oraz możliwości kwalifikowania na kolejny termin w przypadku zaistnienia przyczyn losowych. Przyjęto założenie, że wpływy te mają dążyć do zbilansowania nakładów na funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej i przeprowadzanie egzaminu, zaś zwrot opłat, czy kwalifikowanie ich na poczet kolejnego terminu będzie możliwe wyłącznie w przypadkach niezależnych od zdającego. Sprecyzowanie tych zamierzeń ma nastąpić w rozporządzeniu wykonawczym. Art. 76e określa przede wszystkim zadania komisji, których konkretyzacja nastąpi w rozporządzeniu wykonawczym. Do działań komisji włączono wydawanie stosowanych zaświadczeń osobom, które zdały egzamin. Zostało to podyktowane faktem, iż przystąpienie do egzaminu stanowi wyłącznie jedną z przesłanek uzyskania certyfikatu, która nie musi stanowić ostatniego etapu w procesie ubiegania się o niego.

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych

Zagadnienia związane z organizacją Komisji Egzaminacyjnej, procedurami oraz wynagradzaniem jej członków reguluje art. 76f. Przewidziano również przesłanki odwołania członka i sekretarza komisji ze sprawowanej funkcji. Proponowana liczba trzydziestu członków oraz pięciu sekretarzy wynika z dotychczasowych doświadczeń, wskazujących na duże zainteresowanie egzaminem. Obejmuje on wiele dziedzin tematycznych – dlatego dla sprawnego działania komisji w jej skład powinna wchodzić wystarczająco duża liczba specjalistów z każdej dziedziny objętej egzaminem. Egzamin przeprowadzać będą 6-osobowe składy egzaminacyjne. Określono również zasady wynagradzania członków komisji, które mają zapewnić adekwatność wynagrodzenia w stosunku do wysiłku, jaki zostanie poniesiony na wykonanie określonych czynności.

Natomiast zasady prowadzenia wykazu osób, które uzyskały certyfikat księgowy, zostały ustalone w art. 76g.

Ubezpieczenie

W art. 76h uregulowano obowiązek zawierania przez przedsiębiorców umowy ubezpieczenia OC z tytułu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz niektórych czynności doradztwa podatkowego. Rozporządzenie wykonawcze określi szczegóły tego obowiązku. Sprecyzowano, że biegli rewidenci i doradcy podatkowi, którzy zawarli na mocy odrębnych przepisów umowę ubezpieczenia OC, obejmującą również usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, nie będą zobowiązani do odrębnego zawierania takiej umowy. Regulacja ta wyeliminuje problemy interpretacyjne związane z obecnie funkcjonującym rozwiązaniem.

Delegacje i przepisy przejściowe

Art. 76i stanowi zbiór delegacji, wraz z wytycznymi dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych, do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zagadnień dotyczących usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym wykazu dokumentów składanych przez osoby ubiegające się o wydanie certyfikatu księgowego oraz o zakwalifikowanie do egzaminu, wzoru certyfikatu księgowego oraz sposobu postępowania przy wydawaniu duplikatu certyfikatu księgowego w przypadku jego utraty, wysokości opłaty za wydanie duplikatu, wysokości wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej, wysokości i sposobu wnoszenia opłaty egzaminacyjnej oraz tryb jej zwrotu, regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej, sposobu organizowania i regulaminu przeprowadzania egzaminu sprawdzającego kwalifikacje osób ubiegających się o certyfikat księgowy, szczegółowego zakresu tematycznego egzaminu, wykazu dokumentów będących podstawą do dokonania zmian danych w wykazie osób posiadających certyfikat księgowy.

Dodatkowo art. 2 ustawy zmieniającej zawiera następujące przepisy przejściowe:

- wnioski o wydanie certyfikatu księgowego, złożone do 31 grudnia 2008 r., rozpatrywane będą zgodnie z przepisami dotychczasowymi;
- osoby, które złożyły wnioski o zakwalifikowanie do egzaminu do 30 września 2008 r. będą kwalifikowane do egzaminu i przystąpią do niego na podstawie przepisów dotychczasowych;
- osoby, które złożyły wnioski o wydanie certyfikatu księgowego bez egzaminu po dniu wejścia w życie

ustawy, ale przed 30 czerwca 2010 r., otrzymają certyfikat księgowy, jeśli wykażą, iż:

- 1) mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzystają z pełni praw publicznych;
- 2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa skarbowe oraz za czyny określone w rozdziale 9 ustawy;
- 3) posiadają trzyletnią praktykę w księgowości i wykształcenie:
 - a) wyższe magisterskie uzyskane na kierunku rachunkowość lub na innym kierunku ekonomicznym o specjalności rachunkowość lub innej, dla której plan studiów i program kształcenia odpowiadał wymogom określonym przez organy uczelni dla specjalności rachunkowości, w jednostkach organizacyjnych uprawnionych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych, lub
 - b) uzyskane w ramach studiów podyplomowych z zakresu rachunkowości w jednostkach organizacyjnych uprawnionych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych, poprzedzone studiami magisterskimi lub równorzędnymi.

Zmiany ustawy o rachunkowości w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. i będą miały zastosowanie do sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2009 r.

*Autorka jest dyrektorem
Departamentu Rachunkowości
w Ministerstwie Finansów.*

Przyszłość to dyplomowany księgowy

Życie pokazuje, iż rola finansisty w firmie to nie tylko księgowy techniczny rejestrujący zdarzenia gospodarcze i pilnujący terminów podatkowych. To w większości przypadków menedżer finansowy, który korzystając z otrzymanych danych, historii operacji finansowych i znajomości rynku potrafi prognozować przyszłość jednostki.

Biorąc jednocześnie pod uwagę, iż księgowy to zawód niezwykle ważny ze społecznego punktu widzenia, jasne jest, iż osoby go wykonujące muszą spełniać niemałe wymagania. Przede wszystkim powinny dysponować odpowiednio dużą wiedzą i praktyką, posiadać umiejętność twórczego myślenia i cieszyć się nienaganną opinią. Spełnienie tych warunków daje gwarancję bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Aby umożliwić sprostanie tym wymaganiom Stowarzyszenie podjęło działania zmierzające do certyfikowania zawodu.

W części krajów europejskich rządy regulują tę sprawę, ale w niektórych, jak np. w Anglii istnieje system certyfikatów opartych na zaufaniu rynku. Działa tam 141 tysięcy dobrowolnie zrzeszonych dyplomowanych księgowych, którzy posiadają certyfikaty honorowane przez pracodawców.

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, jako członek IFAC, ma obowiązek przestrzegania jego wymogów, a jednym z warunków, określonych w Międzynarodowych Standardach Edukacyjnych, jest certyfikacja zawodu księgowego. I rzecz nie tylko w tym, by go zdobyć, ale by się nieustannie dokształcać. Wymuszają to realia współczesnej globalnej gospodarki i międzynarodowych rynków. Stowarzyszenie podjęło wysiłek opracowania procesu edukacyjnego od podstaw zawodowych asystenta rachunkowości do zdobycia certyfikatu. Cały materiał, który powinien opinać kandydat, został podzielony na 16 modułów składających się na cztery stopnie kształcenia. Ostatni z nich zakończy się egzaminem uprawniającym do uzyskania certyfikatu dyplomowa-

nego księgowego.

Na każdym etapie będą obowiązywały określone wymagania dotyczące wykształcenia i posiadanej praktyki. Niezbędne stanie się także zapoznanie z zasadami zawartymi w „Kodeksie zawodowej etyki w rachunkowości” i postępowanie zgodnie z nimi.

Obecnie, korzystając z wytycznych IFAC, pracujemy nad dokładnym ustaleniem warunków. Planujemy zorganizowanie systemu, w którym kandydat będzie musiał prowadzić dzienniczek praktyk i mieć mentora.

Mam nadzieję, że w przyszłości kwestia certyfikatu dyplomowanego księgowego, propagowanego przez Stowarzyszenie, zostanie uregulowana ustawowo.

Autor jest biegłym rewidentem, przewodniczącym Głównej Komisji Rewizyjnej SKwP, przewodniczącym zespołu ds. certyfikacji zawodu

Robocze spotkanie w Londynie

Zaproszeni przez Stowarzyszenie Księgowych Anglii i Walii przedstawiciele SKwP przebywali z roboczą wizytą w Londynie od 20 do 23 sierpnia br. Program spotkania obejmował zapoznanie się z: systemem certyfikacji zawodu księgowego w Wielkiej Brytanii, procesem szkoleń, doskonaleniem zawodowym, sposobem przeprowadzania egzaminów oraz metodami promowania certyfikatu. Obszerną relację zamieścimy w następnym numerze „Świata Księgowych”.

Na zdjęciu od lewej: Maciej Frączek (SKwP), Martin Manuzi (ICAEW), Jolanta Roszczyk (SKwP), Ryszard Gorycki (SKwP)

W telegraficznym skrócie

■ W siedzibie Zarządu Głównego SKwP odbyło się spotkanie członków honorowych SKwP. Wzięli w nim udział: członkowie klubu oraz prof. Zbigniew Messner – prezes Zarządu Głównego, członek honorowy SKwP, Stefan Czerwiński – sekretarz generalny SKwP, Danuta Szkopowicz – dyrektor Biura Zarządu Głównego. Na posiedzeniu wybrano prezydium klubu na nową kadencję w składzie: Janusz Czerwieniec – przewodniczący, Elżbieta Bochenek – wiceprzewodnicząca, Krystyna Cebula – sekretarz, Stanisława Gudebska – członek, Piotr Nawrocki – członek.

■ Pierwsza w regionie Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Informacyjna funkcja rachunkowości w gospodarce współczesnej” odbyła się 16 i 17 czerwca 2008 r. Zorganizował ją Oddział Okręgowy SKwP w Białymstoku oraz białostockie wyższe uczelnie kształcące w kierunkach ekonomicznych. Patronat honorowy objęła podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów prof. dr hab. Elżbieta Chojna-Duch, a w jej imieniu pani Joanna Dadacz – dyrektor Departamentu Rachunkowości MF, wygłosiła referat „Aktualne prace legislacyjne dotyczące zmian w prawie rachunkowym”. Do komitetu naukowego konferencji zaproszono m.in. prof. dr hab. Zbigniewa Messnera – prezesa ZG SKwP, prof. dr hab. Aldonę Kamelę-Sowińską – rektora WSHiR w Poznaniu oraz Adama Kęsika – prezesa KRBR, którzy zabrali głos w pierwszej części spotkania. Gośćmi konferencji byli: wicemarszałek województwa podlaskiego oraz prezesi 5 organizacji przedsiębiorców, z którymi O/O SKwP w Białymstoku ma zawarte umowy o współpracy. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 11 ośrodków naukowych w kraju. Wygłoszono 8 referatów naukowych, w tym 2 przygotowane przez praktyków rachunkowości z regionu białostockiego. Część integracyjna konferencji odbyła się w Białowieży.

■ Oddziały Okręgowe SKwP w Suwałkach i Łodzi wraz z COSZ zorganizowały seminarium obowiązkowe dla biegłych rewidentów we Lwowie na Ukrainie. Po zapoznaniu się z ogromną porcją wiedzy z obowiązkowych bloków rachunkowości i rewizji finansowej, które prowadzili Adam Kęsik i Je-

rzy Łopacki, uczestnicy zwiedzili Lwów, który zachwycił ich swoją urodą. Odbyli podróż do miejsc tworzących kresową legendę, poznali mieszkankę kultury, języków i wyznań. Były to niezapomniane przeżycia.

■ Z Dolnośląskiego Oddziału Okręgowego SKwP oraz O/O SKwP w Lublinie zostali zgłoszeni nowi sygnatariusze Kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości.

■ Od 31 maja do 5 czerwca 2008 r. odbywało się szkolenie „Najnowsze zmiany w podatkach 2008” w trzech stolicach Europy: Bratysławie, Wiedniu i Budapeszcie. Słuchacze oprócz wykładów merytorycznych mieli okazję zwiedzić najpiękniejsze miejsca wybranych miast. Szkolenie zorganizował COSZ.

■ Odbyło się 3. posiedzenie Komisji Etyki SKwP, które poprowadziła przewodnicząca komisji prof. Anna Karmańska. Uczestniczył w nim także wiceprezes SKwP Franciszek Wala. Na posiedzeniu powołano wiceprzewodniczącego Komisji Etyki, którym został dr Paweł Żuraw. Członkowie komisji przedstawili podejmowane na terenie swoich oddziałów okręgowych, jak i na szczeblu ogólnopolskim, prace służące propagowaniu *Kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości*. Prof. Anna Karmańska podsumowała dotychczasowe działania SKwP, od czasu opracowania projektu *Kodeksu przez Komisję Etyki i Profesjonalizmu Zawodu Księgowego* po działania bieżące podejmowane przez Komisję Etyki.

■ Na posiedzeniu Sejmu 24 lipca br. zgłoszona została interpelacja poselska w sprawie uregulowania zawodu księgowego. Odwołuje się ona m.in. do propozycji Stowarzyszenia wprowadzenia dyplomowanego zawodowego księgowego i sprawy pominięcia w nowelizacji ustawy o rachunkowości certyfikatu dla zawodowego księgowego. Z pełną treścią można zapoznać się na stronie <http://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter6.nsf/main?OpenForm>

Oddział Okręgowy SKwP

Kielce

W 1956 r. 62. aktywnych księgowych rozpoczęło organizację Oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Kielcach. Uwieńczeniem ich pracy było zwołanie 26 listopada 1957 r. zebrania organizacyjnego.

Wybrano na nim zarząd oddziału, na czele którego stanął prezes Stanisław Batorski. W okresie 50. lat działalności tę zaszczytną funkcję pełnili również: Adolf Krogulec, Albin Lackoroński, Kazimierz Małek, Kazimierz Szymański, Jarzy Pawełczyk (przez 13 lat), Marian Woś, a od 1995 r. kierownictwo oddziału wzięła w swoje ręce Halina Gąsior-Mikulska i z powodzeniem kieruje nim do dziś.

Kielecki Oddział Stowarzyszenia zrzesza 430 członków zwyczajnych (osoby fizyczne posiadające kwalifikacje w zakresie rachunkowości i finansów) oraz 299 członków wspierających (jednostki gospodarcze i instytucje zainteresowane działalnością SKwP).

Miniony rok był bardzo ważny dla całego Stowarzyszenia, które obchodziło Jubileusz 100-lecia organizacji księgowych na ziemiach polskich, a oddział kielecki świętował dodatkowo 50-lecie swojego istnienia. Z tej okazji wydano monografię poświęconą działalności oddziału, a dzięki przychylności środowiska księgowych z terenu województwa świętokrzyskiego, którzy przekazali dokumenty i przedmioty o wyjątkowych wartościach historycz-

W pierwszym rzędzie od lewej: U. Szczukiewicz – dyrektor, H. Gąsior-Mikulska – prezes zarządu, w drugim i trzecim rzędzie od lewej: E. Bednarska, J. Kaniewska, E. Mirosławska, A. Woś, G. Wójcik i K. Harasimowicz.

nych, upamiętniające tradycje zawodu, utworzono „kącik” historyczny.

W uroczystościach jubileuszowych, w styczniu 2007 r., wzięło udział ponad 110 osób, w tym: wiceprezes Zarządu Głównego SKwP – prof. dr hab. Bronisław Micherda, Prezydent Miasta Kielc – Wojciech Lubawski, wicewojewoda świętokrzyski – Lech Janiszewski, skarbnik województwa świętokrzyskiego – Zdzisław Wojciechowski, dr Danuta Krzywda z Akademii Ekonomicznej w Krakowie, prezes Zarządu Oddziału Okręgowego w Częstochowie – Joanna Nowowiejska-Fedecka, członek honorowy Stowarzyszenia – Jerzy Pawełczyk, długoletni działacze Stowarzyszenia, przedstawiciele organów podatkowych, dyrektorzy szkół ekonomicznych, grono wykładowców współpracujących

Uroczystości jubileuszowe. L. Janiszewski – wicewojewoda świętokrzyski, dekoruje H. Gąsior-Mikulską – prezesa zarządu, Złotym Krzyżem Zasługi.

z oddziałem oraz przedstawiciele firm sponsorujących jubileusz. Na ręce prezesa Haliny Gąsior-Mikulskiej napłynęły listy gratulacyjne, które odczytano w trakcie uroczystości oraz wręczono puchar okolicznościowy ufundowany przez Zarząd Główny SKwP.

50 lat czynnej pracy oddziału to przede wszystkim działalność edukacyjna dla kadr finansowo-księgowych prowadzona w formie kursów, kursokonferencji, seminariów, warsztatów, konferencji zawodowych oraz odczytów. Wysoką jakość szkoleń gwarantuje dobór odpowiednich wykładowców reprezentujących różne środowiska. Nale-

Warsztaty komputerowe z programu „Płatnik” na kursie „Specjalista ds. kadrowo-płacowych”.

żą do nich praktycy życia gospodarczego (główni księgowi, biegli rewidenty), pracownicy centralnego i terenowego aparatu skarbowego, pracownicy administracji rządowej, kadra kierownicza banków i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych O/Kielce, pracownicy nauki wyższych uczelni ekonomicznych, specjaliści z zakresu prawa gospodarczego i prawa pracy. Od początku działalności oddziału do 31 grudnia 2007 r. przeszkolono ponad 80 tysięcy osób.

W 2005 r. kielecki oddział zrealizował projekt „Wiedza po godzinach dla kadr finansowo-księgowych”, sfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny. Było to pionierskie przedsięwzięcie w skali całego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

Oddział Okręgowy w Kielcach posiada także Akredytację Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty w Kielcach z 18 kwietnia 2005 r. dla pozaszkolnych form kształcenia, jest również wpisany do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach pod numerem ewidencyjnym 2.26/00059/2005.

W siedzibie oddziału działają dwa kluby: Księgowego oraz Bieglego Rewidenta organizujące spotkania oraz interesujące odczyty na tematy nurtujące środowisko księgowych, działa także dobrze zaopatrzona w literaturę fachową biblioteka. Kluby zapraszają w każdy ostatni wtorek miesiąca o godz. 16.00, najbliższe spotkanie – **30 września 2008 r. godz. 16.00.**

Zapraszamy do współpracy.

25-528 Kielce, ul. Zagnańska 84a
tel. (041) 368 60 68, 368 66 03
faks (041) 368 66 18, www.kielce.skwp.pl

Nie widzę siebie w innym zawodzie

Rozmowa z Anną Szubierajską, laureatką I nagrody im. Jerzego Sablika w dorocznym konkursie Stowarzyszenia Księgowych w Polsce na najlepsze prace z dziedziny rachunkowości

– *Co Pani skłoniło do wyboru takiego kierunku studiów?*

Wybierając studia kierowałam się względami praktycznymi. Zależało mi na tym, aby zdobyta wiedza znalazła swoje przełożenie na gruncie zawodowym, a jednocześnie nauka sama w sobie była przyjemnością, a nie obowiązkiem. Ze względu na preferowany przeze mnie zakres programowy, a także wieloletnią tradycję i wypracowany prestiż uczelni zdecydowałam się na Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

– *Co szczególnie zainteresowało Panią w czasie studiów?*

W wyniku interdyscyplinarności nauczania poznałam wiele dziedzin niezbędnych z punktu widzenia menedżera, jednak już od początku studiów prym wiodły finanse i rachunkowość. Trafną decyzją w moim przypadku okazał się dwuetapowy tok kształcenia. Studia licencjackie przybliżyły mi ogólny zarys poszczególnych dziedzin, dzięki czemu tytuł magistra uzyskałam już z konkretnie wybranej, wcześniej wymienionej specjalizacji.

– *Słów kilka o pracy magisterskiej...*

Magisterskie Studia Rachunkowości i Finansów przygotowały mnie do zawodu pod kątem merytorycznym. Brakowało mi natomiast wiedzy wychodzącej poza ramy samej nauki, stąd temat mojej pracy: „Zawód głównego księgowego – wieloaspektowe podejście”. W wielkim skrócie, w opracowaniu równoległe obok problematyki obowiązków powierzanych kadrcie księgowej, wskazałam na

kwestie odpowiedzialności i karalności, z uwzględnieniem najczęściej popełnianych wykroczeń oraz przestępstw karych-skarbowych. W przekrojowej analizie tematu swoją uwagę skupiłam również na aspekcie wynagradzania księgowych zarówno na krajowym, jak i zagranicznym rynku pracy, bazując na raportach płacowych oraz danych uzyskanych w wyniku samodzielnie przeprowadzonego badania statystycznego. Podsumowanie pracy stanowi ocena atrakcyjności specjalizacji, z zaakcentowaniem wzrostu rangi zawodu księgowego w obliczu rosnącego zainteresowania informacją pochodzącą z rachunkowości.

– *Czy jest Pani pierwszą osobą o zainteresowaniach ekonomicznych w rodzinie, czy wynika to z tradycji rodzinnych?*

Jestem w rodzinie pierwszą księgową.

– *Czym Pani zajmuje się teraz i z czym wiąże Pani swoją przyszłość?*

Aktualnie pracuję na stanowisku księgowej w firmie Mercer (Polska) Sp. z o.o. i szczerze mówiąc nie wyobrażam sobie mojej osoby w innym zawodzie.

– *A co planuje Pani w nim osiągnąć? Czy uwieńczeniem kariery będzie pozycja dyrektora finansowego? Członka zarządu? Biegłego rewidenta?*

Mam w głowie pewien plan, ale może na razie nie będę zdradzać szczegółów.

– *Czy pociąga Panią praca naukowa?*

W tej chwili odpowiem, że nie, ale nie wykluczam takiej ewentualności.

– *W jaki sposób dowiedziała się Pani o konkursie i jakie znaczenie ma otrzymana przez Panią nagroda?*

W dniu obrony pracy magisterskiej, zaraz po oficjalnym ogłoszeniu wyników moja promotor dr Beata Pułaska-Turyna zaproponowała mi udział w konkursie i przyznam, że sam fakt był już dla mnie bardzo miłym zaskoczeniem, nie wspo-

minając o otrzymaniu nagrody – to dla mnie wielkie wyróżnienie i zaszczyt.

– *Czy uważa Pani, że w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce młodzi ludzie mogą realizować swoje zamierzenia?*

Zapotrzebowanie na specjalistów z dziedziny rachunkowości rośnie wraz z liczbą pojawiających się podmiotów gospodarczych. Jednak praca w tej profesji wymaga rzetelnego przygotowania, zwłaszcza na niestające zmiany w przepisach prawa bilansowego i podatkowego. SKwP prowadząc profesjonalne kursy i szkolenia promuje podnoszenie kwalifikacji na różnych poziomach wtajemniczenia w zawodzie, dlatego też myślę, że jest to miejsce, gdzie swoje cele może realizować każdy niezależnie od wieku.

– *Jakie są Pani zainteresowania „poksięgowe”?*

Od dziecka muzyka, muzyka i jeszcze raz muzyka. Moją wielką pasją jest gra na pianinie, dobra alternatywa zwłaszcza na zbliżające się jesienne i zimowe wieczory.

– *Czy rodzina podziela Pani pasję?*

Mam to szczęście, że rodzina stanowi dla mnie wielkie wsparcie i to jakim jestem człowiekiem zawdzięczam w dużej mierze swoim rodzicom, za co bardzo im dziękuję.

– *A marzenia?*

Marzenia nadają sens i cel w życiu, niektóre z moich marzeń już się spełniły, inne cierpliwie czekają na swoją kolej.

– *Oby się ziściły... Mam nadzieję, że jeszcze Pani zagości na łamach naszego pisma. Dziękuję za rozmowę.*

Również dziękuję.

Pragniemy zwrócić Państwa uwagę na zmieniające się przepisy prawa. W ostatnim kwartale weszło w życie kilka istotnych unormowań oraz nowelizacji. Prezentujemy Państwu najistotniejsze z nich. Przeglądu dokonano w porządku chronologicznym według dat wejścia regulacji w życie.

- **21 czerwca 2008 r.** – ustawa z 25 kwietnia 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU nr 97, poz. 623). Nowelizacja stanowi, że wolne od tego podatku są otrzymane odszkodowania, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, z wyjątkiem (litera „g”) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe. Natomiast odszkodowania wynikające z ugody umownej nadal będą opodatkowane.
- **1 lipca 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 15 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie informacji podatkowych (DzU nr 93 poz. 588). Regulacja określa nowy wzór informacji o umowach zawartych z nierezydentami (ORD-U).
- **1 lipca 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 27 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (DzU nr 114, poz. 726). Zgodnie z tym rozporządzeniem drogą elektroniczną mogą być składane m.in. PIT-6/PIT-6L, SD-Z2, NIP-3.
- **1 lipca 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 30 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie struktury logicznej deklaracji i podań, sposobu ich przesyłania oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone (DzU nr 114, poz. 727).
- **1 lipca 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 17 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych (DzU nr 77, poz. 457). Rozporządzenie wprowadza nowy formularz zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych SD-Z2. Ponadto regulacja dopuszcza do końca 2008 r. możliwość składania zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych także na formularzach dotychczas obowiązujących.
- **1 lipca 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 27 czerwca 2008 r. w sprawie kas rejestrujących (DzU nr 113, poz. 720). Nowelizacja nie wprowadza gruntownych zmian w kwestiach podmiotów zobowiązanych do stosowania kas fiskalnych. Jednakże od 1 listopada 2008 r. wszyscy sprzedawcy wyrobów tytoniowych i alkoholowych będą musieli mieć kasy fiskalne.
- **19 lipca 2008 r.** – ustawa z 9 maja 2008 r. o zwrocie nadpłaty w podatku akcyzowym zapłaconym z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego (DzU 118, poz. 745). Ustawa wprowadza jednolite zasady zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego osobom, które dokonały nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu starszego niż 2-letni samochodu osobowego w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 listopada 2006 r., z uwzględnieniem sposobu obliczenia części podatku akcyzowego podlegającego zwrotowi.
- **5 sierpnia 2008 r.** – ustawa z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (DzU nr 130, poz. 826). Nowelizacja dotyczy tylko pkt. 3 w art. 116 w ust. 6. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za miesiąc, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem że w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów, albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.
- **6 sierpnia 2008 r.** – ustawa z 25 lipca 2008 r. o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium RP wprowadza abolicję podatkową dla Polaków pracujących za granicą, którzy musieli się rozliczać w kraju, w jakim pracowali, i dodatkowo w Polsce (DzU nr 143, poz. 894). Ustawa abolicyjna pozwala osobom pracującym za granicą ubiegać się o zwrot zapłaconego tam podatku lub o umorzenie zaległości. Warunkiem skorzystania z abolicji jest złożenie odpowiedniego wniosku.
- **7 sierpnia 2008 r.** – obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z 24 lipca 2008 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008 r. (MP nr 55, poz.499). Minimalne wynagrodzenie za pracę od stycznia 2009 r. będzie wynosiło 1276 zł.
- **22 sierpnia 2008 r.** – ustawa z 10 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (DzU nr 144, poz. 900). Zasadniczą regulacją, jaką wnosi ta ustawa, jest podwyższenie z 800 tys. do 1,2 mln euro limitu przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych, zobowiązującego do prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- **24 sierpnia 2008 r.** – rozporządzenie ministra finansów z 20 sierpnia 2008 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o umorzenie zaległości podatkowej oraz o zwrot podatku dochodowego od osób fizycznych i oświadczenia potwierdzającego uzyskanie przychodów z pracy oraz zapłatę podatku za granicą (DzU nr 152, poz. 950). Regulacja wprowadza wzory: *wniosku o umorzenie zaległości podatkowej oraz o zwrot podatku dochodowego od osób fizycznych za rok podatkowy*, jak również *oświadczenia potwierdzającego uzyskanie przychodów z pracy oraz zapłatę podatku za granicą*. Regulacja zawiera też objaśnienia niezbędne do wypełnienia wniosku i oświadczenia, a także termin i miejsce ich złożenia.

Kolumnę redaguje:
DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych
Sp. z o.o. w Lublinie
GRUPA FINANS-SERVIS
Opracowanie: Sylwia Pietras

Europejski Fundusz Społeczny 2007–2013

Od projektu do audytu

Hanna Kozłowska, Tomasz Kozłowski

Wydanie 2008

Jedną z konsekwencji wejścia Polski do struktur Unii Europejskich jest coraz powszechniejsze korzystanie ze środków unijnych. Autorzy przedstawiają funkcjonowanie, księgowanie, rozliczanie finansowe oraz sprawozdawczość środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2007–2013. Książka zawiera zagadnienia z rachunkowości, sprawozdawczości i podatków. Czytelnik znajdzie tutaj przykładowy plan kont, prawidłowy sposób opisywania poniesionych wydatków i nowy zakres ich kwalifikacji, interpretacje organów skarbowych oraz orzecznictwo.

**Zamówienia: tel. (022) 745 04 70, faks (022) 745 04 40,
e-mail: wydawnictwa@cosz.org.pl**

Rozwiązaniem krzyżówki z nr 2(8)/2008 „Świata Księgowych” jest **ASYGNATA**.

Nagrodę w postaci książki Luca Pacioliego „Tractatus XI. De Camputis et Scripturis” wylosowała pani Ewa Danilczuk z Klepacz.

Gratulujemy!

Nagrodę
wyślemy
pocztą.

Oddział Okręgowy SKwP w Lublinie zrealizował projekt „Księgowość w jednostkach gospodarczych w Unii Europejskiej” w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

W okresie od 2 listopada 2007 r. do 31 lipca 2008 r. przeszkolono 144 osoby, w tym: 120 kobiet i 24 mężczyzn. Projekt służył wyrównaniu szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Zajęcia odbywały się w sześciu grupach: czterech w Lublinie i dwóch w Zamościu.

Uczestnicy uznali, iż udział w szkoleniu „Księgowość w jednostkach gospodarczych w Unii Europejskiej” przyczynił się do podniesienia przez nich kwalifikacji zawodowych w zakresie księgowości oraz wzmocnił ich sytuację społeczno-zawodową.

